

พฤติกรรมกำรป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
Prevention Behaviors of Coronavirus Disease 2019
Of Songkhla Rajabhat University Students

นารีมะห์ แวปูเตะ^{1*}, คันธมาหนั กัญจนภูมิ² และ กัลยา ตันสกุล³

Nareemah Waeputeh^{1*}, Kantamaht Kanchanapoom² and Kalaya Tansakul³

นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา^{1*},
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา²,
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่³

Graduate student, Master of Public Health Program in Community Health, Faculty of Science and Technology,
Songkhla Rajabhat University^{1*}, Faculty of Science and Technology, Songkhla Rajabhat University²,
Faculty of Science and Technology, Hat Yai University³

(Received: March 15, 2021; Revised: August 14, 2021; Accepted: August 27, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงความสัมพันธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกำรป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรค การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรค ทศนคติที่มีต่อการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ต่อพฤติกรรมกำรป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตัว และทศนคติเกี่ยวกับการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .881 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และสถิติสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในระดับที่ดี ร้อยละ 61.62 มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ($M=4.56, SD=.682$) มีการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง ($M=4.67, SD=.627$) มีทศนคติอยู่ในระดับสูง ($M=4.18, SD=.747$) และมีพฤติกรรมกำรป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับสูง ($M=4.59, SD=.821$)

2. ความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 ทศนคติในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับที่ต่ำ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=-.361, r=.496$ และ $r=.325$ ตามลำดับ) และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับกับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับปานกลาง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=.546$) และในทุกปัจจัยของของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้น การรับรู้ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงข้าม

พฤติกรรมกำรป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 จะมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องมีการชี้แจงเพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ รวมทั้งภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัย เข้ามามีส่วนร่วมเป็นแกนนำในการขับเคลื่อน โดยการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงจะสามารถขับเคลื่อน และขยายผลต่อไปได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: โรคไวรัสโคโรนา 2019, พฤติกรรมกำรป้องกันจากไวรัสโคโรนา 2019, ทศนคติที่มีต่อการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019, ความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: nareemah6182@gmail.com เบอร์โทรศัพท์ 094-5457507)

Abstract

This relational research aimed to determine Corona Virus Disease 2019 (COVID-19) preventive behaviors of students in Songkhla Rajabhat University and to determine relationships among multiple elements including personal factors, knowledge of the disease, perception of receiving disease information, risk perception of the disease, recognition of benefits of preventive practice, and attitudes towards COVID-19 prevention behaviors. The samples consisted of 370 students. The research tool was a questionnaire pertaining to the risk perceptions, the recognition of benefits and the attitudes towards COVID-19 prevention. The reliability of questionnaire was 0.881. The data were collected by questionnaires and analyzed by descriptive statistics and pearson correlation. The results revealed that:

1. Over 80% of the students had good knowledge regarding COVID-19. 61.62% of them were highly perceived risk of COVID-19 ($M = 4.56$, $SD = .682$), benefits of preventive practice ($M = 4.67$, $SD = .627$) as well as had high level of attitudes towards COVID-19 prevention ($M = 4.18$, $SD = .747$) and preventive behaviors ($M = 4.59$, $SD = .821$).

2. Knowledge of COVID-19, risk perception of the disease and attitudes towards the disease prevention were directly related with low level of COVID-19 preventive behaviors among the students with statistical significance of 0.05 ($r = -.361$, $r = .496$ and $r = .325$, respectively). Moreover, the recognition of benefits of COVID-19 linked to preventive practice was found directly related with the intermediate level of COVID-19 preventive behavior among the students with statistical significance of 0.01 ($r = .546$). It was also found directly related with the remaining factors of the students, except low level of COVID-19 knowledge which was related but in the opposite direction.

The effectiveness of COVID-19 preventive behaviors may require public announcement to keep people updated and aware of the situation. In addition, public, private and academic institutions should be participated and led with stringent and perpetual approaches to prevent the disease sustainably and extensively.

Keywords: Corona Virus Disease 2019, Prevention Behavior from Corona Virus 2019, Attitudes towards Prevention of Coronavirus 2019, Knowledge of Coronavirus 2019

บทนำ

ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 (COVID-19) โดยองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคดังกล่าวเป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 โรคนี้เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ส่งผลให้ทั่วโลกมีผู้ป่วยติดเชื้อสะสมจำนวน 750,890 คน เสียชีวิต 36,405 คน กลุ่มประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตกติดเชื้อสะสมจำนวน 104,868 คน เสียชีวิต 3,671 คน กลุ่มประเทศยุโรป ติดเชื้อสะสมจำนวน 423,946 คน เสียชีวิต 26,694 คน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีผู้ป่วยติดเชื้อสะสมจำนวน 4,215 คน เสียชีวิต 166 คน และประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อ สะสมจำนวน 1,524 คน เสียชีวิต 9 คน (กรมควบคุมโรค, 2563) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดในปัจจุบันยังคงมีการตรวจพบผู้ติดเชื้อรายใหม่และมีจำนวนผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกวัน อัตราการเสียชีวิต

สูงที่สุดคือผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป รวมถึงคนที่มีโรคประจำตัว คนที่เป็นโรคทางเดินหายใจ และโรคความดันโลหิตสูง (กรมสุขภาพจิต, 2563)

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โครonavirus 19 เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ซึ่งมีการค้นพบครั้งแรกที่นครอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 พบว่ามีผู้ป่วยจำนวนมากเข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาล โดยผู้ที่ติดเชื้อร้อยละ 80 จะไม่แสดงอาการ บางรายมีอาการแบบโรคติดเชื้อในทางเดินหายใจส่วนบน เช่น เจ็บคอ น้ำมูกไหล ผู้ติดเชื้อประมาณร้อยละ 15 จะมีอาการชัดเจน เช่น ไอ และไอมีเสมหะ บางรายอาจจะมีไข้ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อาจมีไข้ หายใจเร็ว หอบจากปอดบวม และอาจมีอาการอุจจาระร่วงร่วมด้วย ส่วนผู้ติดเชื้ออีกประมาณร้อยละ 5 จะมีอาการป่วยรุนแรง หายใจเร็ว หอบ จนถึง การหายใจล้มเหลวและอาจเกิดภาวะช็อกได้ (แพทยสภา, 2563) ต่อมาจึงพบว่า อาการดังกล่าวเกิดจากโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อน และเรียกไวรัสนี้อย่างไม่เป็นทางการว่า “nCoV-2019” มีที่มาจากคำว่า New Coronavirus 2019 โดยองค์การอนามัยโลกได้ประกาศชื่อโรคนี้อย่างเป็นทางการ “COVID-19” (โควิด-19) มาจากคำว่า “Coronavirus Disease 2019” หมายถึงโรคที่เกิดจากไวรัสโคโรนาที่ระบาดในปี 2019 ปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญกับการสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 มีผู้ติดเชื้อ ณ วันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2563 เป็นจำนวนกว่าสองล้านคน และมีผู้เสียชีวิตมากกว่าหนึ่งแสนสองหมื่นคน (กรมควบคุมโรค, 2563) ซึ่งทำให้เห็นว่าการเสียชีวิตจากโรคนี้มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

สำหรับประเทศไทย สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มทวีความรุนแรงขึ้น เมื่อพบว่ามี การแพร่ระบาดในวงกว้างจากกลุ่มเชียร์มวยที่สนามมวยลุมพินี และจากคนไทยที่กลับจากปฏิบัติกิจทางศาสนาใน ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อแพร่กระจายไปทั่วประเทศ รัฐบาลไทยจึงจัดตั้งศูนย์ บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) (รัฐบาลไทย, 2563) เพื่อสื่อสารกับประชาชน และในปัจจุบันยังไม่มี การค้นพบวัคซีนสำหรับป้องกันโรคหรือยารักษาโรคไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้นเป้าหมายหลักในการควบคุมโรค คือ การป้องกันไม่ให้ผู้ติดเชื้อแพร่กระจายเชื้อไปยังบุคคลอื่น รวมไปถึงการป้องกันตัวเองจากเชื้อโรคของประชาชน จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โดยผู้วิจัยเลือกพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เนื่องจากจังหวัดสงขลาขึ้นชื่อเป็นจังหวัดหนึ่งที่มี รายงานผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวนมาก จากรายงานของกรมควบคุมโรค ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อถึง 128 คน มากที่สุดเป็นลำดับที่ 5 ของประเทศไทย และจังหวัดสงขลา มี มหาวิทยาลัย จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เหตุผลที่เลือกนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นมหาวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่ มีจำนวน นักศึกษามากที่สุด จำนวน 10,964 คน และนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีรูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมในการป้องกันตัวจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่หลากหลาย แตกต่างกันตามบริบทของนักศึกษา และที่ตั้งของมหาวิทยาลัยยังเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นทั้งสังคมเมือง มีผู้คนเดินทางเข้าออกอย่างสม่ำเสมอ ทั้ง ผู้คนภายในจังหวัดและต่างจังหวัดจึงเหมาะแก่การดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ของพื้นที่ อื่นๆ

วัตถุประสงค์วิจัย

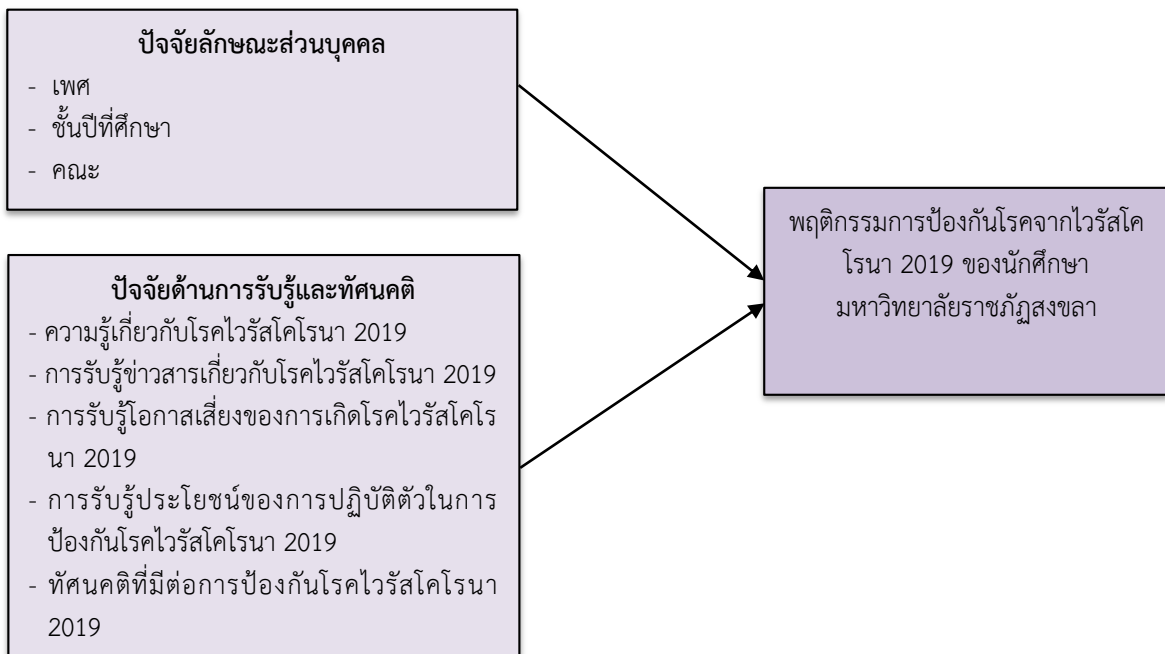
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวในการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สมมติฐานวิจัย

1. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล และการมีความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. ความรู้เกี่ยวกับโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรค ทักษะคิดที่มีต่อการป้องกันโรค มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวในการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันโรคของบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดทฤษฎี แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) ของ เบคเกอร์ (Becker, 1977) ประกอบด้วย การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคติดต่อ (Perceived benefits) ซึ่งจะนำไปสู่สิ่งชักนำให้มีการปฏิบัติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงความสัมพันธ์ (Correlational Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10,964 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2563 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ในกรณีทราบจำนวนของประชากรที่แน่นอน โดยคำนวณจากสูตรการประมาณขนาดตัวอย่าง (Wayne, 1995) ได้จำนวนตัวอย่าง 370 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแต่ละคณะจากนั้นสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร, 2550) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จำนวน 45 คน คณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 23 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 85 คน คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 105 คน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 54 คน คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 20 คน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 38 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในการเก็บข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้จำนวน 370 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือ แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังต่อไปนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะ

ส่วนที่ 2 คำถามความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 เป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบแบบใช่และไม่ใช่ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 เป็นลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท (LikertScale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เป็นลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท (LikertScale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 5 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 เป็นลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท (LikertScale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 6 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เป็นลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท (LikertScale) ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ปฏิบัตินานๆ ครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ จำนวน 14 ข้อ

การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตรวจคุณภาพ โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 2) นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขามะลิเกียรติ 3) คณบดี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และนำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่าง .67 – 1.00 จากนั้นแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลอง (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ไปทดสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.881

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาแก่กลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือการวิจัยแจกให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 ชุด
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยได้รับคืนจำนวน 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
4. รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ประโยชน์ ทักษะคติ และพฤติกรรมการป้องกันตัวจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด 19 การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 และศึกษาอยู่คณะวิทยาการจัดการ รองลงมาศึกษาอยู่คณะมนุษยศาสตร์และ และศึกษาอยู่คณะศิลปกรรมศาสตร์ต่ำที่สุด

2. พฤติกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนวนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม

ข้อ	พฤติกรรมในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019	M	SD	ระดับ
1	ติดตามสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 จากสื่อที่เผยแพร่โดยกระทรวงสาธารณสุข	4.65	0.54	สูง
2	ล้างมือด้วยสบู่ หรือแอลกอฮอล์หลังหยิบจับสิ่งของ	4.61	0.53	สูง
3	ล้างมือให้สะอาดก่อนสัมผัสใบหน้า แคะจมูก ตา ของตนเองทุกครั้ง	4.52	0.64	สูง
4	สวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ	4.68	0.56	สูง
5	รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่	4.63	0.55	สูง
6	หลีกเลี่ยงการใช้ของร่วมกับผู้อื่น เช่น แก้วน้ำ หลอดดูด เป็นต้น	4.66	0.55	สูง
7	ปิดปาก ปิดจมูก ด้วยกระดาษเช็ดหน้าเมื่อไอ จาม	4.58	0.67	สูง
8	ไอหรือจามลงบนข้อพับแขนของตนเอง	4.35	1.01	สูง
9	ทำความสะอาดบริเวณพื้นผิวที่มือสัมผัส เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได ฯลฯ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ	4.50	0.68	สูง
10	หลีกเลี่ยงกิจกรรมรวมกลุ่มที่มีคนจำนวนมาก	4.61	0.59	สูง
11	พกหน้ากากอนามัย และเจลล้างมือติดตัวเมื่อออกไปธุระ	4.64	0.56	สูง
12	ดูแลสุขภาพตนเองให้แข็งแรง เช่น ออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค	4.60	0.60	สูง
13	รักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอ และนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ	4.61	0.58	สูง
14	ยืน นั่ง เว้นระยะห่างผู้อื่น อย่างน้อย 1 เมตร หรือ 1 ช่วงแขน ทุกครั้ง	4.61	0.59	สูง
ภาพรวม		4.59	0.82	สูง

จากตาราง 1 ด้านพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถามโดยภาพรวม มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($M=4.59$, $SD=0.82$) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 แต่ละข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับสูงทั้งหมด โดย ข้อ 4 สวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=4.68$, $SD=0.56$)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการรับรู้และทัศนคติกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของตัวแปรโดยวิธีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ปัจจัยที่ส่งผล	พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา			
	r	Sig.	ทิศทาง	ระดับความสัมพันธ์
การรับรู้ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019	-.361*	<.001	ตรงข้าม	ต่ำ
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019	.496*	<.001	เดียวกัน	ต่ำ
การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	.546*	<.001	เดียวกัน	ปานกลาง
ทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019	.325*	<.001	เดียวกัน	ต่ำ

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 และทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับต่ำ ($r=-.361$, $r=.496$ และ $r=.325$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในระดับปานกลาง ($r=.546$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยด้านการรับรู้และทัศนคติและพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการรับรู้และทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องมากกว่าร้อยละ 80 ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และด้านทัศนคติในการป้องกันตัวเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 ล้วนอยู่ในระดับสูง อาจเป็นผลจากการได้รับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 หรือข้อมูลจากการสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารในทุกช่องทางทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กชกร สมมั่ง (2557) ที่ทำการศึกษปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช ที่พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ป่วยมีความรู้

เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา สุปัญญาบุตร (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (2009 H1N1) ของประชาชนอำเภอน้ำมด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (2009 H1N1) ระดับสูง มีความรู้ระดับสูง มีทัศนคติระดับปานกลาง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า การที่บุคคลได้รับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน ที่ให้ข้อมูลทุกวันและมีการเน้นย้ำให้เห็นถึงความรุนแรงของโรคที่มีต่อสุขภาพและอาจส่งผลทำให้ถึงแก่ชีวิตได้ มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันตัวการติดเชื้อของประชาชนที่ถูกต้องได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ แหลมไธสง ชนัญชิตา ดุษฎี ทูลศิริ และพรณา หอมสินธุ์ (2559) ที่ทำการศึกษาศักยภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็กกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็กกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และงานวิจัยของ สุพิธา เย็นโสภา (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 อยู่ในระดับดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้และทัศนคติต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผลการวิเคราะห์ พบว่า การรับรู้ด้านความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง และทัศนคติในการป้องกันตัวเอง มีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = -.361$, $r = .496$ และ $r = .325$ ตามลำดับ) และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์ ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .546$) และในทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้น การรับรู้ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงข้าม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ แหลมไธสง, ชนัญชิตา ดุษฎี ทูลศิริ และพรณา หอมสินธุ์ (2559) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจได้นั้นคือ ถ้ามีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจมาก ก็จะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจดีได้ และงานวิจัยของ กชกร สมมั่ง (2557) ที่กล่าวว่า ปัจจัยนำที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ได้แก่ อายุ การรับรู้ สถานะสุขภาพ ทัศนคติและค่านิยม ต่อการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยเอื้อที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยเสริมที่มีความสัมพันธ์ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยิ่งเสริมอีกว่า การออกแบบโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ควรเน้นการสร้างความตระหนักในสถานะสุขภาพ การปรับค่านิยมและทัศนคติการจัดปัจจัยเอื้อในชุมชนหรือในบ้าน รวมทั้งช่องทางในการสื่อสารจากโทรทัศน์หรือหออกระจายข่าว ซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ได้

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรชี้แจงเพื่อให้นักศึกษาทราบถึงผลเสียของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติตนในการป้องกันตนเองจากโรค
2. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย เข้ามามีส่วนร่วม และเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

3. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมช่วย ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ ข่าวสารให้ประชาชน เกิดความตระหนักในการป้องกันตนเองจากโรคไวรัสโคโรนา 2019

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น ประสพการณ์จากการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการหาสาเหตุลักษณะของอาการที่เกิดจากโรค เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 และพัฒนาโปรแกรมที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019

References

- กชกร สมมั่ง. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช. เล่มที่ 126 *วารสารสุขศึกษา*. กรมควบคุมโรค. (2563). *รายงานสถานการณ์ โควิด-19*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2563 จาก <https://covid19.ddc.moph.go.th>.
- กรมสุขภาพจิต. (2563). *ความเสี่ยง และผลกระทบต่อผู้สูงอายุในช่วง Covid-19* สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30794>.
- บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ยูเออนด์ไอ อินเทอร์เน็ตเดีย.
- แพทยสภา. (2563). *เรื่องนำรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อ COVID-19 จากเชื้อไวรัส SARS-CoV-2*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2563 จาก <https://tmc.or.th/covid19/download/pdf/tmc-covid19-19.pdf?fbclid=IwAR1FgAywRopZD XGnUrQawhG2jGfAyMWNliFHYfys5q8zxyOaTFF0Qi7X3SA>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2563). *ประวัติมหาวิทยาลัย* (Online). สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2563. <https://www.skru.ac.th/th/about/history>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2563). *สถิตินักศึกษาประจำปีการศึกษา 2563* สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2563 จาก http://regis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/information_std.php.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2563). *หน่วยงาน*. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2563 จาก <https://sci.skru.ac.th/science/index.php>.
- รัฐบาลไทย. (2563). *ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.thaigov.go.th>.
- สัญญา สุปัญญาบุตร. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (2009 H1N1) ของประชาชนอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์*. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น.
- สุพิดา เย็นโพคา. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Becker, M. H. (1974). *The health belief Model And sick role Behavior*. In M. H. Becker (Ed.), *The Health Belief Model and Personal Health Behavior* (pp. 82-92). Thorofare, NJ: Charles B. Slack.